

Työssä viihtyminen on tärkeä asia

Sari Halonen

Olin aloittamassa neurokirurgisen potilaan nukutusta, kun potilas yllättäen kysyi minulta, miksi olin halunnut ryhtyä juuri anestesiaalääkäriksi. Kysymys oli yllättävä. Potilas kuitenkin halusi tietää vastauksen kysymykseen, joten yritin vastata parhaani mukaan. Lopulta potilas itse kiteytti ajatukseni toteamalla, että sinä siis viihdyt työssäsi. Ja näinhän asia on. Työssä viihtyminen on tärkeää, sillä työ on yksi tärkeimpiä asioita elämässämme. Mutta mikä sitten vaikuttaa työssä viihtymiseen? Työn tulee olla ammatillisesti haastavaa, joku pitää riskin otosta, toiselle taas tuttu ja turvallinen työ on antoisaa. Yhtäläillä työympäristö vaikuttaa työssä viihtyvyyteen. Työtä on mukavampi tehdä tuttujen, mukavien ihmisten kanssa hyvässä hengessä kuin epäsuosissa ilmapiirissä.

Anestesiaalääkärin työ on vaihtelevaa ja tarjoaa tarvittaessa hyvinkin haastavia hetkiä, toisille jopa päivittäin. Työn haastavuus saattaa syntyä siitä, kuinka selviät kriittisesti sairaan potilaan kanssa. Toisinaan jopa onnistunut kanyylin laitto perifeeriseen laskimoon voi antaa tyydytyksen tunnelmaa. Perinteiset lääkäriin taidot joutuvat koetukselle, kun yrität hälventää potilaan pelkoa tulevaa toimenpidettä kohtaan. Kliinikon kykyjä tarvitaan selvittäessä potilaan sairauksia ja punnitessa tulevan toimenpiteen hyötyjä ja haittoja. Kaiken lisäksi nämä pitäisi vielä pystyä selittämään potilaalle, jotta hän voisi itse ottaa kantaa ja ymmärtäisi tilanteensa.

Työssä viihtyminen muodostuu varmasti useista osa-alueista ja osa-alueiden painotus riippuu työntekijästä itsestään. Tärkeää on tunne siitä, että pystyy jollakin tavalla vaikuttamaan työnsä sisältöön ja työrytmiin. Kaikki eivät halua lentää

salista toiseen tekemässä heroistisia urotekoja ja on niitä, jotka tarvitsevat niitä viihtyäksensä työssään. Ihanteellista olisikin, kun voisimme muokata työtämme oman temperamenttimme mukaan.

Työterveyslaitos ja Lääkäriliitto tekivät loppuvuodesta 1997 lääkärikunnan työoloja selvittävän kyselytutkimuksen. Siitä ilmeni, että kirurgit ja anestesiaalääkärit tekivät pisintä työviikkoa. Kolmannes anestesiologeista tunsi kynnistyneensä työhönsä ja puolella oli lievä tai vakava työuupumus. Erilaisia stressiä aiheuttavia tekijöitä arvioitaessa päivystys oli ylivoimaisesti stressaavin tekijä anestesiologioiden keskuudessa. Anestesiologeista 55 % koki päivystyksen stressaavaksi ja se on lähes kaksinkertainen seuraavana tuleviin lastenlääkäreihin (28 %) nähden. Kirurgeilla vastaava luku oli 17 %. Tutkimuksen mukaan anestesiologit kokivat etteivät voi vaikuttaa työtahtiinsa eivätkä ajankäyttöön. Mielenkiintoista oli myös se, että anestesiologit kokivat voivansa vaikuttaa työhönsä jopa vähemmän kuin erikoistuvat lääkärit. Myös ammatillinen itsetunto näytti olevan huonompi anestesiologioiden keskuudessa kuin muilla erikoisaloilla.

Tämän kyselytutkimuksen tulokset laittavat miettimään mitä olisi tehtävissä, jotta itse ei aikaa myöten kynnistyisi ja väsyisi työhönsä. Huolestuttavaa oli se, että oman työnsä sisältöön vaikuttaminen koettiin niin huonoksi. Uskon, että juuri tämä seikka vaikuttaa puolestaan ammatilliseen itsetuntoon. Onko jotain konkreettista mitä asian eteen voisi tehdä?

Entä mitä konkreettista on meillä KYS:ssa tehty työssä viihtymisen eteen? Erikoistuvana lääkäriä koen saavani riittävästi haasteita työssäni ja

yliopistojaksoni aikana olen myös oppinut ja omaksunut uusia asioita. Mahdollisuus osallistua talon ulkopuolisiin koulutuksiin aina ulkomaisia kongresseja myöten on hyvä. Koulutuksista jää aina jotain uutta sovellettavaa omaan työhönsä ja eikä niiden sosiaalistakaan antia tulisi väheksyä. On terapeutista vaihtaa ajatuksiaan toisten kollegojen kanssa.

Päivittäisessä työssämme meillä toimii erinomaisesti erikoistuvien keskuudessa yhteistyö ja avunantosopimus. "Päivän per...eeksi" kutsutaan sitä onnetonta, joka kantaa päivystyshakua matkassaan ja tämä osa ei liene kaikkein kadehtituin. Siitä huolimatta näitäkin töitä saa delegoitua melko sujuvasti kollegoille. Mukavien ihmisten kanssa on mukava tehdä töitä.

Kun ottaa huomioon Lääkäriliiton kyselytut-

kimuksen, tulokset vahvistavat sen, että meidän tulee jatkuvasti huolehtia siitä, että motivaatiomme työhön säilyy ja että tekemämme työ pystyy tarjoamaan riittävästi haasteita myös tulevaisuudessa. Paitsi, että meidän on kehitettävä omaa erikoisalaamme lääketieteelliseltä kannalta, täytyy pitää huoli myös siitä, että viihdymme alalamme, ja että työn sisältö ja olosuhteet vastaisivat sitä, mitä työltä kaipaamme. Suurimpana uhkakuvana tällä hetkellä näen meillä erikoistuvilla Kallaveden jäiden ohentumisen ja perinteiset soutuharjoitukset Sulkavan soutua varten uhkaavat taas alkaa....

Sari Halonen, erikoistuva lääkäri
anestesiologian ja tehohoidon klinikka, KYS

Kuva: Juhani Lassander